

VÄGLEDAREN

i utbildning och arbetsliv

#3:2023

Medaljregn över svenska yrkes-
landslaget

SIDAN 21

VÄGLEDAREN
RAPPORTERAR FRÅN
IAEVG-KONFERENSEN

*AI och grön vägledning
var saker som lyftes
på konferensen New
Scenes for Career
Guidance*

SIDAN 12-20

Innehåll i detta nummer!

- 4 **Academia**
Katarina Johansson rapporterar från Academia-resa till Slovenien
- 10 **Frågespalten**
Hur arbetar Engelska skolan med skola-arbetsliv?
- 12 **Euroguidance**
Internationell vägledarkonferens i Stockholm
- 21 **EuroSkills i Gdansk**
Det blev många medaljer för det svenska yrkeslandslaget vid EuroSkills i Gdansk
- 28 **Gymnasiet**
Häng med till Forshaga där vägledaren Malin genomför "simulerat gymnasieval" med sina elever
- 32 **IAEVG**
Vägledaren rapporterar från IAEVG-konferensen
- 46 **Forskarskolan**
Vad har betydelse för hur studie- och yrkesvägledning tar form i svenska grundskolor? Elisabeth Berg presenterar sig och sina forskningsstudier

Framsidan

Konferensen New Scenes for Career Guidance. Initiativtagare och projektledare var Euroguidance Sweden.

Annu en sommar har gått. Bra väder har vi haft här uppe i norr vilket jag är tacksam för. Nu stundar hösten och arbetsvardagen har rullat igång. Spännande och oförutsägbart på samma gång.

Ni vet väl att vägledningen har en egen temadag som är instiftad av Sveriges Vägledarförning. Den 8 oktober skall vi alla passa på att lyfta vägledningen på arbetsplatser, i kommuner, där vi arbetar eller bor. Tillsammans med kollegor eller på egen hand kanske du/ni kan anordna en mässa, en temadag, ett SYV-café, en film eller något annat. Du har säkert bra idéer så dela gärna med dig av aktiviteterna på Vägledningens dag och skicka till tidningen eller våra sidor på sociala medier så kan vi alla bli inspirerade av hur man kan uppmärksamma vägledningen i vårt avlånga land.

Detta nummer har internationalisering och branschinfo som tema. I detta nummer finns rapporter från Academiautbyten och våra två stora konferenser som ägde rum under sommaren dvs Euroguidance konferens New scenes for career guidance och IAEVG:s konferens som i år förlagts till Haag.

I år är inte hösten sig lik. Sveriges vägledarförning har ingen konferens i slutet av vecka 43. Det är ovanligt. Av olika skäl har den flyttat till mars 2024 så vi hoppas att ni som anmält er tidigare är kvar och planerar delta i vår istället. Ni hittar mer information om konferensen i detta nummer. Hoppas att vi får se er på plats i Stockholm.

Vill även passa på att påminna alla som är intresserade av att skriva och rapportera om olika händelser, föreläsningar, studiebesök m.m – hör av er till oss på Vägledaren så vi kan få med era bidrag i kommande nummer.

Ha en färgglad höst!

Agneta Söderlund
chefredaktör

Slutrapport från Slovenien

TEXT & FOTO: KATARINA JOHANSSON

Nnan avresan: Jag är en livsglad Studie- och yrkesvägledare på Vuxenutbildningscentrum i Västerås som ständigt är på jakt efter utbyte av kunskap och erfarenheter för att utveckla vår profession vidare. Jag har lyckan att ha en arbetsplats som inte enbart tar vara på det lokala, regionala och nationella utan även värdesätter utbyte av kunskap internationellt. Vårdlandet då? Vad vet jag om Slovenien? Förvånansvärt lite för att vara en geografifantast. Här behöver jag erkänna att det är främst temat för utbytet (Lifelong Guidance), och dess relevans idag och framåt, om attraherar mig initialt.

UNDER UTBYTET: Vi har ett fullspäckt program från dag ett. Efter Introduktioner och presentationer får vi en utförlig genomgång av hur arbetsmarknaden ser ut i Slovenien. Den innehåller mycket användbar information för de kommande besök vi gör hos olika utbildningsanordnare. Såsom vår dag inte är tillräckligt maxad avslutar vi med en guidad tur i Ljubljana. Även denna information om Ljubljanas historia är värdefull att få i början av veckan eftersom den berikar följande dagar och leder till mer nyfiken-

het för dess historia och intressanta samtal mellan oss deltagare. Nästintill fullpackad av intryck och information lägger jag sedan huvudet på kudden för att få lite sömn innan dag två – en ny dag full av möten, intryck och insikter, och inte minst en hel del skratt. En bekräftelse på vårt välfyllda schema får vi när vi besöker den vykortsvackra orten Bled och det inte ens finns tid att besöka dess souvenirbutik. I stället fyller vi tiden med ett givande besök på Bleds Tourist and Hospitality College där professionalism strålar och den vackra omgivningen glänsar. Inte ens regnet kan motstå denna plats. I blir väl omhändertagna vid alla besök och värdarna ger oss det dyrbaraste de har: sin tid, och de visar även öppenhet och nyfikenhet på hur vägledning fungerar i våra respektive länder.

Det jag tar med mig från staden Ljubljana och dess kultur är fascinationen för drakar, utsökt rökt salt, all graffitti, god pumpaolja som uppmuntras på all mat, men framför allt – Naturen! Vi besöker Biotechnical Centre i Naklo strax utanför Ljubljana och jag nämner hur fel det känns att de vackra vyerna göms när persiennerna dras ner för att visa en PowerPoint. Är de ens medvetna om hur vackert de är?

EFTER HEMKOMSTEN: Jag kan konstatera att jag nu är ännu mer livsglad. Wow, vilken vecka! Utbytet har berikat mig genom de frågor som ställdes, den inspiration vi fick, de leenden som delades, den kultur vi omfamnade, de nätverk vi byggde och de minnen vi skapade. Jag tar med mig den lättsamhet, öppenhet och framför allt den ödmjukhet som omfamnar den slovenska befolkningen. Inte konstigt att jag känner mig både utmattad och lycklig efter hemkomsten. Alla mina sinnen har berörts och min tankeverksamhet har varit i full gång under hela utbytet. Vi har alla så

mycket att lära av varandra om vi vågar vara öppna för det och jag får en stark övertygelse om att det är de hjärtligaste människor som dras till Academia. Vi deltagare kom från Tyskland, Estland, Spanien, Cypern, Sverige och Slovenien och fick erfara att när man behåller ett öppet sinne så är det lätt att man berikas av mångfald och att vår nyfikenhet och kreativitet ökar för att finna gemensamma nämnare. Jag kommer aldrig glömma hur vi vid ett till synes obetydligt tillfälle under veckan konstaterade att vi är alla stolta över att bo i Europa. De varma blickar vi utbytte därefter, likt en hemlig pakt, gjorde den stunden oförglömlig. Vi får en påminnelse om hur vi med Academia utbyten kan göra en del för att inte ge Vi-och-Dom tänket en chans att gro. Det behöver vi fortsätta med. Så om DU funderar på att söka ett Academia utbyte så kan jag inte rekommendera det varmt nog.

“ Vi har alla så mycket att lära av varandra om vi vågar vara öppna för det och jag får en stark övertygelse om att det är de hjärtligaste människor som dras till Academia.

VIKTIG INFORMATION

Sveriges Vägledarförening kommer att gå över till ett nytt medlemsregister den 1 januari 2024.

Ett medlemsregister där ni själva enkelt kan gå in och ändra era uppgifter, förnya medlemskap, se era betalningar. Det kommer att bli möjligt att betala medlemskapet via Swish, fortsätta få pappersfaktura via vanlig post eller pdf faktura.

Ändringar och betalningar görs via funktionen "Mina sidor" som nås via inloggning med BankID. Ni kommer få information via e-post när det är dags att betala in medlemskapet.

Mer information kommer via e-post under hösten.

OBS! Vi behöver få in aktuell e-postadress

Vi är tacksamma om ni vill skicka in era uppgifter till:
anita.edvinsson@gmail.com

SVERIGES VÄGLEDARFÖRENING

Bjuder in till Vägledarkonferens 21 och 22 mars 2024

**Vägledning av alla, för alla,
vägledningens kompensatoriska uppdrag.**

I mars 2024 blir det konferens på mötesplats Mariatorget i Stockholm
Hela konferensen sänds även digitalt.

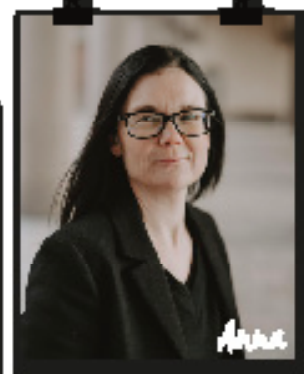
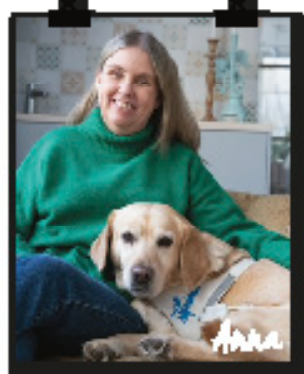
Läs mer på nästa uppslag, där hittar du konferensprogram och presentation av föreläsare

Följ oss på:
www.vagledarforeningen.se

Anmäl dig redan idag:

Några av konferensens talare. För fler intressanta namn, bläddra vidare eller gå in på vår hemsida.

Vägledning av alla, för alla, vägledningens kompensatoriska uppdrag.

Ett av studie- och yrkesvägledares större uppdrag är att arbeta kompensatoriskt för att främja likvärdighet och ge individer självkänsla, identitet och framtidshopp.

Men hur ser det egentligen ut runt omkring i vårt land?

Den svenska modellen gör att Sverige är möjligheternas land.

Här kan du få både en andra och tredje chans att ombestämma dig, reparera tidigare skolgång och att hitta nya möjligheter genom hela livet.

Hur bidrar vi studie- och yrkesvägledare till det livslånga lärandet och till att Sverige ska fortsätta vara möjligheternas land?

Presentation föreläsare Vägledarkonferensen 2024

Agneta Söderlund är verksam som skribent och chefredaktör för Sveriges Vägledarförningens medlemstidning *Vägledaren* sen många år. Hon har arbetat som SYV, informatör och utredare men huvudsakligen som skolledare inom gymnasieskola, vuxanutbildning och yrkeshögskola. De frågor som legat närmast hjärtat är sociala rättvisefrågor, mänskliga rättigheter och internationisering vid sidan av utbildningsfrågorna.

Anna Bergholtz, har brutit mark och breddat namnet som Sveriges första blinda filmrecensent: med världens första podcast "I märket" intervjuar Anna gäster i totalt märket. För många blev Anna känd när hon arbetade med *Morgonpasset* i P3. Hon har gjort flertalet radiodokumentärer, programmet i P1 och kan även titulera sig bambakäftsfattare. Sedan 2020 driver hon *Unique Power*, som hjälper företag och organisationer med rätt kompetens inom området funktionsnedsättning.

Anna Borg, Leg. lärare, specialpedagog, tidigare rektor och chef inom elevhälsa. Anknuten till Center of Neurodevelopmental Disorders vid Karolinska Institutet (KIND) i Stockholm. Utbildar skolpersonal inom grund- och gymnasieskola, med fokus på neuropsykiatriska funktionsnedsättningar. Författare.

Pelle Sandstrak. "Pelle Sandstraks föredrag är som en rockkonsert - det svänger högt, lågt, skott och sårar, oförutsägbart, olika alla andra föredrag" Sveriges Radio P4.

Pelle Sandstrak har medverkat i allt från Skavlan på SVT till de lokala nyheterna. Hans boktitel *Mr Taurens Och Jag*, ska bli spelfilm 2024.

Petter Askegren. Artisten, varumärket och entreprenören med en vis kärlek till språket trots läs-, skriv- och koncentrationssvårigheter.

Program

Vägledarkonferensen 2024

mötesplats Mariatorget, Stockholm

Anmäl dig på
www.vagledarforeningen.se

Torsdag 21 mars

- 08.00-09.00 **Registrering med kaffe utställning**
- 09.00-09.15 **Moderator Agneta Söderlund inleder dagen**
- 09.15-10.45 **Anna Berg**
Allt vägleda vid övergångar- utmaningar och möjligheter
Definiera begreppet "övergång" i relation till "förändring" • Vad är framgångsrik att göra vid övergångsarbete - vad säger forskning? Att få förståelse för varför övergångar är viktigt att arbeta med ur ett vägledande perspektiv.
- 10.45-11.00 **Benäräckare**
- 11.00-12.00 **Anna Bergholtz**
Blind – ett annat sätt att se
Anna Bergholtz är den prisade journalisten och entreprenören som förlorade synen i vuxen ålder och menar att han aldrig varit så "seende" som nu.
- 12.00-13.20 **Lunch**
- 13.20-13.30 **Vägledarpriset**
- 13.30-14.30 **Meddelas senare, se hemsidan**
- 14.30-15.00 **Eftermiddags fika**
- 15.00-16.30 **Petter Askergren**
En lyftning till Språket
I denna föreläsning berättar Petter om vägen från att knappt kunna skriva sitt namn till att ha skrivandet som yrke. Tidigare släpptes hans bok "16 rader" som är en klar recension på de problem han upplevde under skolorn. År 2014 tilldelades han Begriplighetspriset för denna bok, med motiveringen att det hjälpt ungdomar med läs- och skrivsvårigheter.
- 16.30-16.45 **Moderator Avslutning av dagen**

Freitag 22 mars

- 08.30-10.00 **Seminarispass 1, Se förlöpande information på vår hemsida.**
- 10.00-10.30 **Kaffe och utställning**
- 10.30-12.00 **Seminarispass 2, Se förlöpande information på vår hemsida.**
- 12.00-13.30 **Lunch och utställning**
- 13.30-15.15 **Pelle Sandtrak**
Från uteliggare i Norge till invandrigare i Sverige
Hur bemöta och vägleda det ovanliga?
Pelle Sandtrak berättar om de människor som sög hans personlighet, som inkluderade honom i gemenskapen, inte bara ett hopplöst fall, en diagnos. Här gestaltar och berättar han med absurd humor och lika mycket allvar om sina erfarenheter som kommer ge dig värdefulla ständhetstips och att släppa det ingrodade vanlighetänklet.
- 15.15-15.30 **Moderator Avslutning**

YH-kurser hjälpte Ylva att byta spår

När pandemin slog till och hon förlorade nya jobbet valde Ylva Ljungqvist att läsa en YH-kurs för att stärka sin kompetens.

Yrkeshögskolan (YH) är en jämförelsevis ny utbildningsform känd för sin flexibilitet och nära samverkan med arbetslivet. Sedan 2020 erbjuder yrkeshögskolan korta kurser upp till 99 YH-poäng, vilket motsvarar ett halvårs studier på heltid. Många kurser går på distans och/eller deltid så att den studerande kan arbeta parallellt.

Ylva Ljungqvist i Stockholm var en av de första som provade på att läsa en kurs på yrkeshögskolan. Hon var nyanställd och permitterades i början av pandemin. Det var ont om jobb under våren och Ylva letade då efter en utbildning som kunde stärka hennes ställning på arbetsmarknaden och ge henne en ny riktning i karriären.

- Jag var väldigt motiverad att utvecklas inom mitt specialtområde och hitta en tydlig väg framåt oavsett hur marknaden såg ut just då. Yrkeshögskolans kursutbud passade mig som handen i handsken och har så här långt överträffat alla förväntningar, säger Ylva Ljungqvist.

Bra för det livslånga lärandet

Hon berättar att hennes arbete inom marknadsföring och försäljning ständigt påverkas av digitalisering, ny teknik och andra samhällsförändringar. Det blir svårt att hänga med för den som inte är beredd att fortsätta lära och utvecklas även i arbetslivet. Därför har hon inte bara läst en utan två YH-kurser för att komplettera de universitetsutbildningar hon har sedan tidigare.

- Flexibiliteten i utbildningsformen ger mig möjlighet att plugga deltid på distans och utveckla min spetskompetens samtidigt som jag jobbar och hinner med mitt privatliv, säger Ylva. Under pandemin bytte jag spår från generalist till specialist inom performance marketing. Jag är hundra procent säker på att jag skapat den karriär jag har idag mycket tack vare de YH-kurser jag läst hittills och kommer definitivt att läsa fler kurser framöver.

Stort kursutbud

Utbudet av kurser inom yrkeshögskolan är idag större än någonsin. Det finns hundratals kurser som passar den som redan är yrkesverksam och vill fylla på med mer kompetens eller är i behov av omställning. Det handlar om allt från programmering, cybersäkerhet och digital affärsutveckling till hydroponisk odling, cirkulär design och järnvägsprojektering.

Yh Yrkeshögskolan

3

frågor med David och Viktoria!
Vi pratar med: Volkan Serengil, Engelska skolan

-1-

Vad är på gång inom Internationella Engelska Skolan, vad är igång och vad spanar ni in för framtiden i era uppdrag?

Vad är på gång hos Internationella Engelska skolan och vad spanar du in för framtiden i ditt uppdrag?
Just nu håller vi på att jobba med att utveckla och förankra en SYV-plan på huvudmannanivå. Därtill tar vi fram mallar för lokala SYV-planer, och ett kompletterande metodstöd, så att de olika skolenheterna kan ta fram relevanta insatser som utgår från lokala utmaningar.

Gällande framtiden för mitt samordningsansvar ser jag att det finns mycket kvar att utveckla. Idag ägnar jag mig åt processledning, som central expert- och stödfunktion, introduktion för nyanställda vägledare etc. Det är en spännande personlig resa.

-2-

Vilka faktorer ser du är avgörande för ett långsiktigt och likvärdigt karriärlärande med återkommande samarbeten skola-arbetsliv?

Vilka faktorer ser du är avgörande för ett långsiktigt och likvärdigt karriärlärande med återkommande samarbeten skola-arbetsliv?
Jag tror att det är viktigt med en uttalad intention från en centralt huvudmannanivå, så att initiativ inom skola-arbetslivsområdet inte blir tillfälliga nyck eller isolerade fenomen. Gärna att vi inom huvudmannen sprider de goda exemplen inom våra verksamheter.

-3-

Beskriv hur Internationella Engelska Skolan arbetar med PRAO och andra SSA-aktiviteter.

Idag är det en fråga som ligger på de lokala skolorna, men ambitionen är att ta fram ett metodstöd och centrala riktlinjer. I förlängningen är det en fråga om likvärdighet: Möjligheten till att hitta en PRAO-plats eller exponeras mot olika yrken ska inte vara en fråga som rör den kulturella eller sociokulturella bakgrunden. Här kan och ska skolan spela en viktig roll.

Den internationella dimensionen inom vägledning

I en globaliserad värld behöver unga människor bra möjligheter att utveckla sin förmåga att se sig själva i ett internationellt sammanhang och göra internationella jämförelser och reflektioner. Euroguidance arbetar med att utveckla den internationella dimensionen inom vägledning för att uppnå detta mål.

Genom Euroguidance kan du som vägledare:

- Delta i en distanskurs i lvägledning.
- Åka på utbyte i Europa via Academia.
- Få hjälp med svåra frågor om utlandsstudier genom att mejla euroguidance.sweden@uhr.se.
- Bli uppdaterad via vårt internationella nyhetsflöde och webb-bibliotek.

New Scenes for Career Guidance

– en internationell konferens för och om studie- och yrkesvägledning i Stockholm

TEXT: LOTTA LINDSTRÖM FOTO: UHR

Konferensen hölls som ett led i att Sverige står som ordförande för EU i år och anordnades av Universitets- och högskolerådet, Skolverket, Arbetsförmedlingen, Cedefop och Sveriges Vägledarförening. Målet med den är att visa nya platser för vägledning, möjligheter för livslångt lärande och nya vägledningsverktyg för att nå ut till fler, dessutom visa på hur samhällsförändringar påverkar vägledningen.

Konferensen inleddes med övergripande belysning av svensk och internationell vägledning och sedan delades vi upp i workshopgrupper för fördjupande information och möjlighet till diskussioner. Under dag två redogjordes det om dessa diskussioner och vi fick mer av internationella perspektiv.

Agnetha Kronqvist och Paul Guest var moderatorer under konferensen och inledde med att berätta att konferensen hade 170 deltagare från 35 länder. Varför har man en

sådan här konferens? Därför att vi lever i en kaotisk tid med många utmaningar t ex den digitala och gröna omställningen som kräver gemensam syn och likvärdighet internationellt, särskilt för vuxna.

Eino Örnfeldt, generaldirektör på UHR, utbildad inom PA och kommer från en akademikerfamilj där högre utbildning var en självklarhet. Han talade om vikten av välgrundade val och om att vi i Sverige har en central antagning till all högskoleutbildning. Högskolorna samarbetar internationellt genom Euroguidance och Cedefop. Han sa också att det behövs bättre samordning och strategi för vägledning särskilt mellan studenternas studier och arbetsmarknaden.

Mikaela Zelmerlöw från Skolverket och Nina Ahlroos från UHR gick igenom det svenska utbildningssystemet och visade också på hur och när man i Sverige får träffa en studie- och yrkesvägledare.

Opertisk information viktig

Statssekreterare Erik Scheller från utbildningsdepartementet berättade lite om sin egen brokiga utbildningsbakgrund och hur den fått upp ögonen för utbildningsfrågor. Han talade om vikten av studie- och yrkesvägledning och att elever behöver hjälp att välja, få opertisk information i stället för reklam och vidga perspektiven och att detta gynnar klassresor.

Lars Löow, överdirektör för Arbetsförmedlingen berättade också om sin bakgrund om att mamma jobbade på Arbetsförmedlingen och pappa som polis. Pandemin påverkade svensk arbetsmarknad och påskyndade förändringar som redan var påbörjade. Det finns både stor efterfrågan och brister inom arbetsmarknaden just nu bl a på grund av stora pensionsavgångar och digitaliseringen påverkar också. Arbetsförmedlingens mål är bättre matchning på arbetsmarknaden och ökad mobilitet. Studie- och yrkesvägledningen har en viktig roll in detta, bland genom att motverka hinder.

Omställning – bra möjlighet

Caroline Söder från Trygghetsfonden redogjorde för den svenska modellen och Salt-sjöbadsavtalet och hur svenska arbetsmarknadsavtal sluts mellan parterna: Arbetsgivare

och fackföreningarna. Hon berättade även om den stora nyheten: Omställningsfonden och de nya smått fantastiska möjligheterna för redan anställda att kunna ställa om mitt i livet eller fortbilda sig genom ett generöst bidrag. Genom TSL (Trygghetsfonden) kan alla som behöver hjälp vid sjukdom eller behov av om skolning få studie- och yrkesvägledning gratis.

Cynthia Harrison Villalba från Cedefop pratade om vikten av att se studie- och yrkesvägledning som en investering istället för kostnad. WGGGs mål är att uppvakta makthavarna om vikten av vägledning. Det är samarbete mellan många organisationer t ex CarreersNet, ICCDPP m fl. man ger ut information på många olika språk och ska kunna fungera som ”handbok”. De arbetar på att få till gemensamma definitioner av studie- och yrkesvägledning och att detta organiseras så att det har ett livslångt lärandeperspektiv och finnas tillgängligt och vara en kvalitativ och finansierad verksamhet. Viktigt också att det finns nationella strategier och samverkan. Studie- och yrkesvägledning ska finnas där som en röd tråd genom livet från och med grundskolan och framåt och att hinder undanröjs.

Utveckla valideringen

Alina Jürges från Europa Kommissionen talade om att i år 2023 är det året för yrkeskunskande (Year och Skills). Det är särskilt viktigt att kvinnor och personer med behov får hjälp att komma ut i arbete och att det livslånga lärandet också ska beaktas. Länderna måste bli bättre på att validera individers kunskaper och färdigheter. Det krävs bättre samarbeten bortom Bryssel. Om man ska få med sig företagen på tåget behövs en tankevända – att istället för att se kostnader se investeringar. Studie- och yrkesvägledning är en viktig del av Europas framtid.

Efter lunch delades vi alla upp i tio olika workshopgrupper där vi skulle delta i två. Teman för dessa:

- ✳ Stärkt vetenskaplighet inom vägledning – leddes av Per-Åke Roswall, Umeå universitet
- ✳ E-vägledning i Norden exempel från Danmark och Norge
- ✳ Erasmus+ leddes av Karin Asplund och Giulio Iannis
- ✳ Validering, exempel från NVL
- ✳ Grön vägledning, Tristram Hooley
- ✳ Förändringar i arbetsmarknaden och framtida behov, Cedefop
- ✳ Eupopass och Euroguidance
- ✳ Vägledning och migration, Daniel Hailer-mariam

✳ Öppna datakällor och IT-infrastruktur för vägledning, Erik Leidemyr

✳ Nationella kvalitetsmått för vägledning i Norge

Vägledning är en bristvara

Sedan tog Pedro Moreno da Fonseca från ILO vid och berättade om utmaningar som påverkar människor livsvillkor just nu, t ex fattigdom, arbetslöshet, klimatförändringar, ojämlika ekonomiska villkor. På många platser runt om i världen saknas välfärdsystem och studie- och yrkesvägledning/karriärvägledning. Många som skulle behöva vägledning men som inte får detta. Det är viktigt med ett livslångt lärandeperspektiv och da Fonseca ser också utvecklingspotential i teknologin. Det pågår en enorm utveckling i synen på vägledning, att det finns utbildade vägledare och att vägledningen håller god kvalitet och att det utvecklas metoder inom området. På många håll i världen kan IT-lösningar var god idé.

Framtidsval som grundskolekurs

Vi fick sedan höra om ett i fint exempel från Gävle. På Bergbyskolan arbetar man sedan 2019 med Framtidsval, eldsjälarna där heter Ulf Ögren och Charlotta Nordell. De jobbar med detta tillsammans med eleverna från årkurs sju till och med nio, en lektion i veckan, de har ett eget ”klassrum” som de inrett

särskilt för detta ändamål, lite mysigare och skapat för kreativitet. Det är tre nyckelpersoner där som driver detta: En engagerad lärare, en kurator och en studie- och yrkesvägledare. Det har inspirerat ytterligare fem skolor i trakten som numera också är med på detta tåg. Framtidsval utgår ifrån aktiviteten Framtidsval som SOU2019:4 Framtidsval – karriärvägledning för individ och samhälle föreslås att alla skolor ska arbeta med för att öka eleverna valkompetens.

Och sist en föreläsning av Bi Puranen. Hon pratade om att det är ett jättestor problem att det förekommer vattentäta skott mellan utbildning och yrken och att vägledarens huvuduppgift är att överbrygga detta glapp och att motivera eleverna, lära ut självledarskap, samarbetsförmåga och att kunna klara av osäkerhet. Hon visade en illustration över vad EU ansåg att kunskap är från 2016, den s k EU-fjärilen. För att förstå nutiden och framtiden behöver vi backa bandet och förstå historien. Hon hänvisade till bl a Aristoteles: Episteme (bildning), Techne (fakta) och Phronesis (kunskap). Aten kan lära oss om: Intellectuell utveckling, läskunnighet, etik, personlig utveckling, samhällsengagemang och samverkan. Detta är inte helt olik EU:s värdegrunder från 2007: Respekt, frihet, demokrati, jämlikhet, laglydighet och mänskliga rättigheter. Viktigt att vägledare

har helhetsperspektiv och att de inte glömmer bort att ”påfyllas” själva emellanåt och låter både pessimisten (hjärnan) och optimisten (hjärtat) samverka.

Under konferensen medverkade även floristelever från S:t Eriks gymnasium i Stockholm, de skapade fantastiska blombuketter som talarna fick av konferensmoderatorerna. Dessa skapades under tiden så att vi fick se hur de blev till.

